

บทบรรณาธิการ

ยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0

เศรษฐกิจรูปแบบใหม่เพื่อสร้างความมั่งคั่งในศตวรรษที่ 21 ของนานาประเทศทั่วโลกที่กำหนดวิสัยทัศน์เน้นด้านนวัตกรรม งานสร้างสรรค์ การเพิ่มมูลค่าให้กับประเทศนั้น ทำให้ประเทศไทยต้องปฏิรูปโครงสร้างเศรษฐกิจให้สามารถรับมือกับทิศทางการเปลี่ยนแปลงและภาวะการแข่งขัน ดังนั้น การกำหนดยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0 เป็นวิสัยทัศน์เชิงนโยบายในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยในเรื่อง มั่งคั่ง มั่นคง และยั่งยืน ด้วยการสร้างความเข้มแข็งจากภายใน ขับเคลื่อนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ผ่านกลไก ประชากรรัฐ โดยมีการกิจสำคัญในการขับเคลื่อน ปฏิรูปประเทศด้านต่างๆ เพื่อปรับแก้จัดระบบ และสร้างหนทางพัฒนาประเทศให้เจริญ

ประเทศไทย 4.0 เป็นการปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่ Value-Base Economy หรือเศรษฐกิจขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม การขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยนวัตกรรม แบ่งเป็นกลุ่ม 5 เทคโนโลยีและอุตสาหกรรมเป้าหมาย ประกอบด้วย 1) กลุ่มอาหาร เกษตร และเทคโนโลยีชีวภาพ 2) กลุ่มสาธารณสุข สุขภาพ และเทคโนโลยีทางการแพทย์ 3) กลุ่มเครื่องมืออุปกรณ์อัจฉริยะ หุ่นยนต์ และระบบเครื่องกลที่ใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ควบคุม 4) กลุ่มดิจิทัล เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ต และ 5) กลุ่มอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ วัฒนธรรม และบริการที่มีมูลค่าสูง โดยกลไกขับเคลื่อน (Engines of Growth) ประเทศไทย 4.0 ประกอบด้วย 1) Productive Growth Engine เปลี่ยนประเทศไทยสู่ประเทศที่มีรายได้สูงด้วยนวัตกรรม เทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์ 2) Inclusive Growth Engine ประชาชนได้รับประโยชน์และการกระจายรายได้ โอกาส และความมั่งคั่งที่เกิดขึ้น ประกอบด้วย การพัฒนาเศรษฐกิจระดับฐานรากในชุมชน การส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม เพื่อแก้ไขกับดักความเหลื่อมล้ำที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน 3) Green Growth Engine การสร้างความมั่งคั่งของไทยในอนาคต จะต้องคำนึงถึงการพัฒนาและใช้เทคโนโลยีที่เป็นมิตรต่อ

สิ่งแวดล้อม การคำนึงถึงประโยชน์ที่ได้จากการลดความสูญเสียที่เกิดขึ้นทั้งระบบ (Lost Advantage) ด้วยการพัฒนากระบวนการผลิตให้ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุดอันจะเกิดประโยชน์กับประเทศและประชาคมโลก

กระบวนการพัฒนาประเทศไทย 4.0 ที่สำคัญคือ 1) เป็นยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ในการขับเคลื่อนไปสู่การเป็นประเทศที่มั่งคั่ง มั่นคง และยั่งยืน อย่างเป็นรูปธรรม 2) เป็น “Reform in Action” ที่มีการผลักดันการปฏิรูปโครงสร้างเศรษฐกิจ การปฏิรูปการวิจัยและการพัฒนา และการปฏิรูปการศึกษาไปพร้อมๆ กัน 3) เป็นการผนึกกำลังของทุกภาคส่วนภายใต้แนวคิด “ประชารัฐ” โดยเป็นประชารัฐที่ผนึกกำลังกับเครือข่ายพันธมิตรทางธุรกิจ การวิจัยพัฒนา และบุคลากรระดับโลก แต่ทั้งนี้การพัฒนาที่สร้างความสมดุลต้องอยู่บนฐานคิดของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ “รู้จักเต็ม รู้จักพอ และรู้จักปัน” อันจะทำให้ประเทศไทยพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขัน ตลอดจนการสร้างพลังจากการผนึกกำลังของทุกภาคส่วนผ่านกลไกประชารัฐ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สู่ประเทศไทย 4.0 ที่มีความมั่งคั่ง มั่นคง และยั่งยืนอย่างแท้จริง

วารสารปัญญาวิวัฒน์ ปีที่ 8 ฉบับที่ 3 (กันยายน-ธันวาคม 2559) ได้รับเกียรติจากรองศาสตราจารย์ ดร.ชวลิต จินอนันต์ เขียนบทความพิเศษเรื่อง “นวัตกรรมแบบเปิดกับห่วงโซ่อุปทานในประเทศไทย” โดยวารสารปัญญาวิวัฒน์มุ่งส่งเสริมการเผยแพร่ผลงานวิชาการ ผลงานวิจัย ให้สามารถเป็นแหล่งข้อมูล รวบรวมองค์ความรู้ที่หลากหลายและทันสมัย เพื่อที่นักวิชาการ นักศึกษา และผู้อ่านที่สนใจ นำไปใช้ประโยชน์เพื่อการพัฒนาสู่สากลในภาคส่วนต่างๆ ต่อไป

บรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์ ดร.ทิพย์พาพร มหาสินไพศาล
tippapornmah@pim.ac.th